

Handläggare

Anders Aronsson
08-508 26 249

Till

Trafiknämnden
2024-05-23

Förvaring, utlämning och skrotning av fordon. Upphandling

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner upphandling av förvaring, utlämning och skrotning av fordon till ett belopp om uppskattningsvis 56 miljoner kronor samt ger kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen och teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Anna Green
Avdelningschef

Anita Ibric
T.f. enhetschef

Sammanfattning

Lag och förordning om flyttning av fordon ger kommunen rätt att i vissa fall flytta fordon till stadens uppställningsplats för flyttade fordon och att flytta fordonsvrak till plats med återvinningssystem. Nuvarande avtal om förvaring, utlämning och skrotning av fordon upphör att gälla den 1 maj 2025. En ny upphandling behöver göras för att behålla kontinuiteten i kommunens förmåga att sköta verksamheten.

Bakgrund

Fordon får flyttas om det behövs för ordningen och säkerheten i trafiken eller av naturvårdsskäl. Lagen och förordningen om flyttning av fordon ger staten och kommuner rätt att i vissa fall fatta beslut om flyttning av fordon och fordonsvrak. Med fordon förstås varje anordning som är eller varit försedd med hjul, band eller medar och som huvudsakligen inrättats för färd på marken på annat sätt än på skenor. De fordon som flyttas transporteras till stadens uppställningsplats för flyttade fordon i avvaktan på att hämtas ut av ägare. Fordonsvrak flyttas direkt till plats med återvinningssystem/ auktoriserad bilskrot. Upphandlingens syfte är att säkerställa att resurser finns för att på ett effektivt sätt verkställa förvaring, utlämning samt skrotning av fordon.

En upphandling rörande själva flyttningen av fordon till uppställningsplats kommer att göras parallellt med denna. I denna upphandling kommer dock flyttning av fordonsvrak direkt till återvinning/auktoriserad bilskrot att ingå.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret.

Analys och konsekvenser

Allt som inte kräver beslut av myndighet ska som tidigare skötas av upphandlad entreprenör, nämnas kan följande aktiviteter:

- Åtgärd som föreskrivs i lag och förordning vid förvaring av fordon
- Utlämning av fordon
- Värdering av fordon
- Flyttning av fordonsvrak direkt till plats med återvinningssystem/auktoriserad bilskrot
- Ta hand om utjänta fordon på ett miljömässigt riktigt sätt

Av de fordon som flyttas kommer normalt hälften att skrotas, somliga på grund av att de bedöms vara fordonsvrak och somliga på grund av att ägarna inte hämtar ut fordonen från uppställningsplatsen. Värdet på de senare fordonen är i regel lågt. Ungefär 95 % av fordonen hanteras enligt lag och förordning om producentansvar. De övriga 5 % ska till så stor del som möjligt återvinnas av en bilskrot som är auktoriserad och i övrigt enligt vid varje tillfälle gällande lagstiftning.

Ändringar har skett i lag och förordning om flyttning av fordon sedan nuvarande avtal tecknades. Ändringarna trädde i kraft 1 januari 2023. Bland annat har förvaringstiden på stadens uppställningsplats kortats ned till 1 månad från tidigare 3 månader. De fordonsrelaterade skulderna har utökats till att omfatta förfallna och obetalda skatter eller avgifter enligt lagen om trängselskatt, vägtrafikskatt, fordonskatt, infrastrukturavgifter på väg samt som tidigare felparkeringsavgifter. Möjligheten att flytta felparkerade fordon för andra skulder än förfallna felparkeringsavgifter trädde dock i kraft den 1 januari 2024. Nytt från årsskiftet är också att felparkerade fordon där ägaren har fordonsrelaterade skulder får flyttas från kvartersmark/tomtmark reglerad med Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering.

Begreppet ägare har förtydligats i lagen vilket innebär att den som ägde bilen vid flyttningstillfället definieras som ägare, dettas även om ägarbyte sker efter att beslut om flyttning har fattats. Ändringen var en följd av de ägarbyten som ofta gjordes när kommuner flyttat ett fordon där ägaren hade fordonsrelaterade skulder. Ett förtydligande har gjorts rörande försäljning av fordon. Fordon som beräknas ha ett värde ska säljas, efter att avgifter för flyttning och uppställning samt eventuella fordonsrelaterade skulder är reglerade ska överskottet utbetalas till ägaren.

Befintligt avtal har fungerat väl och kommande upphandling kommer som tidigare att fokusera på miljön. Att fordon skrotas på ett miljöriktigt sätt är mycket viktigt ur ett hållbarhetsperspektiv, Konkurrens finns på marknaden men en väl fungerande auktoriserad bilskrot kommer att vara ett krav.

Kontoret har för avsikt att teckna ett avtal som löper på fyra år med möjlighet till förlängning i tre år med ett år vardera (4+1+1+1).

Ekonomi

Antalet motordrivna fordon (exklusive elsparkcyklar) som flyttats har minskat de senaste tre åren från drygt 2 000 till 1 400 stycken. Detta beror sannolikt på att flyttning av fordon där ägaren har fordonsrelaterade skulder avseende felparkeringsanmärkingar minskat, då dessa flyttats frekvent under flera år. Under 2023 flyttades även 2 300 stycken övergivna cyklar. I samband med det nya regelverket för parkering av elsparkcyklar har flyttningen av dessa ökat markant. Under 2023 flyttades 13 650 stycken elsparkcyklar till uppställningsplatsen. Ersättningen till entreprenören baserat på hanteringen på uppställningsplatsen, de fordon som omhändertagits samt skrotats har uppgått till cirka 7 miljoner kronor per år.

Under januari-februari i 2024 har 195 stycken fordon flyttats på grund av fordonsrelaterade skulder, att jämföra med 498 stycken under hela år 2023. En effekt av att fordonsägarnas fordonsrelaterade skulder nu omfattar fler skulder till det allmänna. Fler flyttade fordon innebär mer administration på uppställningsplatsen dels av fler fordon men också för att kontakter ska tas med kronofogde och flera kontroller utföras då fordonen inte får lämnas ut innan skulden är reglerad. Även en ökning av administrativa uppgifter för hantering av flyttade elsparkcyklar sker. Kostnaderna förväntas således öka framöver.

När ett fordon hämtas ut ska kostnaderna för flyttning och uppställning betalas av ägaren i samband med att fordonet lämnas ut. Fordon som flyttas för att de är långtidsuppställda är ofta övergivna, i dessa fall hämtas de sällan ut. Fakturering av kostnaderna sker då till ägaren, dessa fakturor går i många fall vidare till inkasso och kostnaderna är i många fall tyvärr svåra att få ersättning för.

Trafikkontorets synpunkter

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden ger kontoret i uppdrag att färdigställa förfrågningsunderlag och att genomföra upphandling av flyttning av fordon samt att teckna avtal inom ramen för föreliggande beslut. Trafiknämnden uppdrar vidare åt kontoret att fatta beslut om att utnyttja/inte utnyttja option om förlängning av avtalsperioden i tre perioder om vardera ett år.

Slut